

[Karlskov Jensen]

det forstået landbrugsministeren på den måde, at det, at man sætter grænsen ned til 75 ha, ikke betyder, at man vil betragte de 75 ha som noget af en lydmur, men at man tværtimod, hvor forholdene taler for det, vil være parat til at tillade sammenlægninger over denne grænse og for så vidt også over den grænse, vi havde tidligere, når forholdene taler for det.

Når vi har det syn på dette område, så hænger det sammen med, at vi betragter det som en nødvendig forudsætning for en udvidet husdyrproduktion i Danmark, at der fortsat er mulighed for at oprette 2 og 3 mands bedrifter. Vi har fået klart dokumenteret under udvalgsarbejdet, at de egentlige husdyrhold ikke findes i de små brug, de findes i de væsentlig større brug. Det er tværtimod i de små brug, vi i stor udstrækning finder deltidslændmændene. Det er ikke særlig overraskende, men sådan er det jo.

Jeg vil også godt sige, at vi er tilfredse med de lempelser, der sker med hensyn til arveforholdene og med hensyn til de forhold, der opstår, i det øjeblik en ældre landmand sælger sit landbrug til livsarvinger, men i levende live. Jeg tror, at de lempelser, der er kommet på dette område, vil medvirke til, at forholdene ligesom kan finde en bedre udgang, end lovforslaget rummede. Vi havde jo det syn, som jeg gav udtryk for ved første behandling, at en række slægtgårde ville være i fare for nedlægning, hvis lovforslaget var blevet opretholdt på dette område.

Jeg er også meget tilfreds med, at søskendebørn og andre slægtninge i givet fald kan træde i livsarvingers sted eller i børns og børnebørns sted. Hvor der er problemer med en sådan gård, fordi der ikke er arvtagere til gården, kan de træde ind i stedet. En lempeligere regel på dette område vil også kunne medvirke til, at slægtgårde og gårde, der har været i familiens eje igennem generationer, kan bevares.

De sidste ting er uddannelseskravet og bopælspligten og hovederhvervskravet. Det har været et gennemgående mål for os i venstre at prøve på, hvor det har været muligt, at få bestemmelserne mere konkretiseret. Jeg må indrømme, at vi ikke har fået taget mange bemyndigelser ud af lovforslaget, det har måske heller ikke rigtig været hensigtsmæssigt på en række områder. Men vi har på en række områder i betænkningen fået fastlagt

retningslinjer, som gør, at man ved noget mere om, hvad man kan regne med, end hvis der er tale om helt åbne bemyndigelser.

Derefter skal jeg bare sige, at der desværre ingen grund er til at tro, at lovforslaget vil føre til nogen egentlig udvidelse af den animalske produktion. Hæmningerne for en sådan udvidelse findes andre steder end i landbrugsloven. Vi har efter den lempelse, der skete i loven om særlig indkomstskat i 1977, konstateret, at der er sket en firdobling af omsætningen af familiebrug. Der har vi altså en af de ting, der har hæmmet generationsskiftet. Vi har jo også det almindelige omkostningsniveau, og vi har den meget høje rente, der følger heraf, og som er en anden alvorlig hindring for, at de investeringer, der er forudsætningen for en øget produktion, kan finde sted. Derfor tror jeg, at hvis vi skal opnå det, som man har lagt som et sigte også her, så er man nødt til at sætte ind også på disse økonomiske områder.

Til slut vil jeg bare sige, at lovforslaget jo også bygger på den antagelse, som jeg mener er forkert, at det er landbrugspriserne, altså ejendomspriserne, der driver inflationen i vejret. Vi har fra landbrugsministeren under udvalgsarbejdet fået svar på spørgsmål, der viser, at det faktisk er lige omvendt.

Lowzow (KF):

Det fremsatte lovforslag, som vi her behandler, vil aldrig blive konservativ politik, sagde jeg ved første behandling, og det bliver det heller aldrig. Det bliver ikke en lovgivning, der giver de bedste udnyttelsesmuligheder for landet af det potentielle, der ligger i dansk landbrug, og det bliver ikke den lovgivning, som giver den danske landmand de største muligheder for at tilpasse sig og arbejde.

Men jeg sagde også ved første behandling, at vi måtte acceptere de politiske styrkeforhold og det, vi gik ud fra. Hvis vi fik en rimelig behandling, en rimelig forhandling, så ville vi for erhvervets skyld arbejde for at få så bredt og så vidt et forlig, som det var muligt. Det er det, vi er gået ind i udvalgsbehandlingen for, og det er resultatet af det, vi står med her i dag.

Selv om vi mange gange havde et, jeg tør nok sige totalt forskelligt grundsyn, så viste forhandlingerne en vilje til mellem flere par-